

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

890. An, & quæ beneficia uniri possint Monasteriis, & Collegiis Regularium, Hospitalibus, aliisque piis locis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

vacantia non univert, & vacantia in mensibus reservatis unire non potest; cum in hoc frans censetur &c. Ad hocque, ut Garc. nu. 105. poterit Episcopus, & hac beneficia reservata, etiam post vacationem illorum unire, quando vacantia in suo mense, & ad suam collationem spectantia ipse prius univit. Ex quibus etiam deducitur, quod uniri nequeant Seminario, quae ita reservata sunt Papae, ut quocunque mense vacent; substat illius solius provisioni, ut sunt beneficia familiarium &c. Castrop. loc. cit. Neque uniri possunt ab Episcopo Seminario beneficia litigiosa, quia aliud est beneficium litigiosum, aliud beneficium reservatum, Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 16. n. 30. citans Rotam in Cordub. praesum. 13. Jan. 1623.

Quaestio 890. An, & qua beneficia uniri possint Monasteriis & Collegiis Regularium, Hospitalibus, aliisque piis locis?

1. Respondeo primo: Posse Episcopum unire beneficia Abbatibus, monasteriis, & locis religionum. Garc. p. 12. c. 2. nu. 77. citans Felin. in c. in nostra. n. 42. de rescrip. Tond. qq. benef. p. 3. c. 151. n. 1. & 2. Lott. l. 1. q. 29. n. 39. eo quod potestas univertendi beneficia non exempta suae diocesis concessa quoque sit Episcopis, ut ea uti possint in favorem Monasteriorum, & locorum regularium, per c. consultationibus. & c. pastoralis, de donat. & Clem. si una. de reb. Eccl. non alien. Tond. cit. num. 2. Et sic posse Episcopum beneficium suae diocesis faculare alicui religioni unire, stantibus decretis Concilii Trid. expressè tradit Barbof. juris Ecclesiast. l. 3. c. 16. n. 36. ex Sanch. in Decalog. l. 7. c. 29. n. 147. & 148. & cum iis Castrop. cit. p. 12. §. 3. n. 21. Item posse cum Ecclesiam facularem sibi subjectam Monasterio religionum, vel alteri loco pietatis communis causâ constructo donare, tradit Azor. p. 2. l. 6. c. 28. q. 19. etiam, cum illa Ecclesia non vacat, juxta c. consultationibus, & c. pastoralis, de donat. ubi etiam hanc ex Abb. in c. suggestum, de jurep. Azor hanc dat differentiam inter illam donationem, quâ una Ecclesia alteri datur, & inter conjunctionem, quâ una annectitur alteri: Quod dum una alteri donatur, redditus & cetera bona Ecclesia, quae datur, concedantur alteri, ut in proprios usus convertat. Limitanda tamen hac, ut tale beneficium faculare vel Ecclesiam non sit alterius diocesis (prohibetur enim sess. 14. c. 9. Trid. fieri uniones beneficiorum unius diocesis cum Monasteriis, Collegiis, & aliis piis locis alterius diocesis; ne Ecclesiasticus ordo confundatur, & fiat una Ecclesia duarum diocesium. Gonz. cit. §. 7. n. 62.) aut etiam curata juxta mox dicenda. Barbof. loc. cit. de cetero procedunt dicta, etiam si religiosi, & Monasteria, quibus fit unio, sint exempta. Tond. loc. cit. Garc. loc. cit. num. 78. citans Calder. conf. 5. de reb. Eccl. Cardin. in Clem. si una. n. 11. Caccialup. tr. de union. a. 4. q. 4. contra Per. de Perus. eod. tr. c. 4. n. 10. Idem est de Hospitalibus aliisque piis locis.

2. Respondeo secundo: Ecclesias tamen Parochiales, & beneficia curata unire nequit. Garc. loc. cit. n. 86. Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 16. n. 33. Castrop. de benef. d. 6. p. 12. §. 3. num. 17. Azor loc. cit. q. 17. Ventrigl. to. 2. annot. 8. §. 1. n. 13. Tridentino sess. 24. c. 13. Sic expressè statuente, ne Ecclesiae Parochiales Monasteriis quibuscunque, aut Abbatibus, seu dignitatibus aut praebendis Ecclesiae Cathedralis, vel Collegiatae, sive aliis beneficiis simpli-

cibus seu Hospitalibus, militivive uniantur. Arguenda per hanc Tridentini dispositionem restricta jam est potestas, alias de jure Ordinario concessa Ordinariis seu Episcopis, univertendi quilibet diocesis beneficia aliis beneficiis, Monasteriis, & piis locis. Castrop. loc. cit. seu, ut ait Lott. loc. cit. n. 40. in hoc plurimum angustatum est jus commune, quo inspecto, facultas univertendi competens Ordinario referretur ad omnia beneficia praeter Ecclesias Cathedrales & religionum. Extenditurque hoc ipsum decretum Trident. juxta S. Congregat. declarationem, ut non solum intelligendum sit de ipsorum Parochialium beneficiorum univertendi; sed etiam de aliqua parte fructuum eorumdem, ut ea dictis locis uniri ab Episcopo nequeat. Ventrigl. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 87. Barbof. cit. n. 33. citans Riccium in pr. fori Eccles. decis. 492. editionis prima, alias resol. 383. nu. 5. Neque admittenda limitatio, quam tradit Gonz. ad reg. 8. gl. 6. nu. 96. & cum eo Barbof. loc. cit. nu. 34. & Ventrigl. loc. cit. num. 14. Quod sub hoc Tridentini decreto non veniant ex Parochiales, quae certos fines & limites non habent, sed solum certum populum, & per certas familias distinguuntur, usque adeo, ut Sacramenta promiscue non administrantur; qualiter dicunt, censuisse S. Congregationem; eo quod haec non videantur esse proprie Parochiales. Garc. loc. cit. n. 88. Castrop. loc. cit. n. 18. eo quod, esto, talis Ecclesia non sit proprie Parochialis, sit tamen beneficium proprie Parochiale, ut Castrop. fallatur autem isti AA. allegando dictam S. Congregat. declarationem; cum ea non referatur ad decretum illud Trid. de unionibus, sed ad decretum contentum in finalibus verbis cit. c. 13. quo disponitur, ut Episcopi in iis Parochiis, quae non habent fines, neque earum Rectores populum certum, sed promiscue petentibus Sacramenta ministrant, distincto populo in certas propriasque Parochias, unicuique suum perpetuum peculiarerumque Parochum assignent, a quo solo Sacramenta percipiant, aut utiliore modo provideant; ita ut S. Congregatio decidat, sub hoc decreto non comprehendendi Parochiales, quae etsi certos fines non habeat, habet tamen certum populum, & per certas familias distinguitur, ita ut Sacramenta promiscue non administrantur; de decreto vero unionum nihil declarat. Garc. & Castrop. loc. cit. Neque admittenda alia limitatio, quae Barbof. cit. nu. 34. Tond. loc. cit. nu. 5. (ubi etiam, quod Tridentinum quo ad dispositionem illam, quae disponit curata non uniri Monasteriis, non esse in Gallia receptum) citato pro hoc Gonz. gl. 5. §. 7. num. 46. excipiunt uniones beneficiorum curatarum, quae fiunt pro fundatione, dotatione, augmento piorum locorum, & fidei Christianae defensione, & propagatione; bonarumque artium cultus, quia dum Trident. absoluit, & sine dicta limitatione prohibet fieri dictis locis uniones Parochialium, est limitatio sine fundamento apponitur. Castrop. cit. n. 18. & ut idem rectè ait, si Trident. prohibet fieri istiusmodi Parochialium beneficiorum uniones Seminario, in quo tamen juvenus instituitur ad fidei Catholicae defensionem, & propagationem, bonarumque artium cultum, certe dictus finis non tribuit illam potestatem Episcopis faciendi dictas uniones, male etiam citatur a Barbof. Gonz. cum is ibi solum loquatur de reg. 12. Canell. Revocatoria unionum, censetur ab ea non comprehendendi tales Parochialium uniones factas pro fundatione

darione, augmento vel conservacione piorum locorum. Unde jam, dum hodie dum vides passim Parochialia beneficia unita & incorporata Collegiis Regularium, has uniones crede factas vel ante Tridentinum auctoritate etiam Episcopali; vel post Tridentinum interveniente auctoritate Sedis Apostolicae. Card. de Luca. *ad Trid. d. 8. n. 19.* id ipsum etiam applicans unionibus istiusmodi beneficiorum Parochialium factis Canonicatibus, dignitatibus, mensisque Capitularibus. Porro, dum quandoque Ordinariis hodie dum etiam conceduntur à Papa indulta faciendi uniones hujusmodi, an dicta concessio censenda sit personalis, an verò etiam ad Successores transeat, qualiterque intelligenda & practicanda, idem Cardin. *ibid. n. 21.* ait, generali regulà definiri non posse; cum non sit punctus juris, sed facti, ex ipsius facti particulari qualitate, & circumstantiis decidendis. Ac denique, quodnam dicatur beneficium Parochiale & curatum, utiliter leges apud Gonz. *gl. 6. à nu. 34. per plurimos num. sub leg.*

Quaestio 891. An, & quae beneficia uniri possint Capitulo & mensa Capitulari, aut etiam fabrica Cathedralis vel Collegiata?

Respondeo primò: Ipsi Capitulo, seu Capitulari mensa, seu massa uniri non possunt ab Episcopo etiam simplicia. Castrop. *de benef. d. 6. p. 12. §. 2. n. 6.* Azor. *p. 2. l. 6. c. 28. q. 17.* Garc. *p. 12. c. 2. n. 168.* Lott. *l. 1. q. 29. nu. 45.* Ventrigl. *to. 2. annot. 8. §. 1. n. 20.* Barbof. *juris Eccles. l. 3. c. 16. nu. 35.* Gonz. *ad reg. 8. gl. 37. n. 26.* (ubi ait: Consului & obtinui in S. Congregatione Trid. mensè Septemb. anni 1610. quòd unio facta ab Episcopo Cavensi mensa Capitulari de quibusdam beneficiis simplicibus, vigore Trid. *sess. 24. c. 15.* esset nulla, quia dictum Concilium non dat facultatem uniendo mensa Capitulari, sed praebendis Capitularium &c.) juxta *Clem. si una. §. fin. de reb. Eccles. non alien. quã caverur, ne Episcopus beneficium conjugat vel annectat suæ vel Collegii Canonico- rum mensa, etiam ipsius Capituli consensu accedente.* Quam Clementinam procedere ait Garc. *num. 169.* quando unio fit principaliter & directè Capitulo, secus si in consequentiam, & indirectè est in utilitatem Capituli, puta, dum unio fit directè praebendis, & iis applicantur beneficiorum unitorum fructus. Unde jam procedit responsio, si five bona Episcopi, & Capituli sint communia, si id cederet (intellige, ut dictum, directè) in utilitatem Capituli & Episcopi, dum nimirum fructus applicarentur Capitulo seu mensa Capitulari, vel Episcopali. Corrad. *pr. benef. l. 2. c. 8. n. 84.* cum Barbof. *de pot. Episc. allegat. 67. num. 9.* Ratio enim eadem est, ne videlicet Episcopus, vel etiam Capitulum (utpote cujus consensus requiritur ad hoc, ut Episcopus uniat beneficia) uniendo mensa suæ vel Capitulari, jus sibi dicat, & in facto proprio Auctoritatem praestet. Castrop. *Corrad. l. cit. juxta cit. Clem. & ibi AA. communiter.* Proinde ut unio fiat ipsi Capitulo, seu mensa, & massa Capitulari, requiritur auctoritas Papæ. Corrad. *loc. cit. Garc. cit. n. 168.* citans *gl. in cit. Clem. si una. v. mensa.* Cardin. *ibid. in fine. num. 3.* Abb. *in 6. Oldi. conf. 262. n. 3.* quamvis addat juxta Bonifac. *in cit. Clem. n. 12.* posse pro tali unione recurri ad Archiepiscopum, intellige Metropolitanum Episcopi.

2. Respondeo secundò: Possunt tamen ab Episcopo uniri simplicia alicui dignitari, vel praebenda Capitulo; imò omnibus praebendis, non simul seu collectivè acceptis, sed separatim & distinctè, & sic distributivè sumptis, seu singulis, permittente id Tridentino. *sess. 24. c. 15.* quando in Ecclesia Cathedrali vel Collegiata insigni aded tenues sunt praebenda, ut cum distributionibus quotidianis non sufficiunt decenti Canonico gradui pro loci & personarum qualitate sustinendo. Cardin. de Luca. *ad Trid. d. 8. n. 17.* & *de benef. d. 44. nu. 2.* & 3. Lott. *Corrad. Castrop. l. cit.* non enim per hoc dicitur adhuc facta unio ipsi Capitulo; cum aliud sit universitas, aliud singuli de universitate, ut *gl. in l. siur. ff. quod cujusque universitat. nomine. v. non debetur;* adeoque & aliud sit Capitulum, aliud singuli de Capitulo. *c. Episcopus §. qui manumittitur. 12. q. 2.* Felin. *in c. cum accessissent. de confir. n. 22.* Gonz. *gl. 37. n. 23. 24. & seq. Castrop. Corrad. l. cit. Garc. nu. 170.* Quamvis idem Garc. *nu. 171.* censet, eam esse nimiam restrictionem istius dispositionis Trident. quòd non nisi singulis praebendis singula beneficia uniri valeant, & non omnibus indistinctè unum aut plura, prout sentiunt citati AA. & expressius Ventrigl. *loc. cit.* Card. de Luca *de benef. d. 44. n. 2. & d. 45. n. 2.* cum Gabriel. *conf. 178. num. 3. & seq. l. 2.* ubi etiam addat, fuisse aliàs judicatum, factam sic unionem fuisse nullam, etiam si Cathedralis aut Collegiata non haberent praebendas distinctas, sed tantum distributiones communes pro interessentibus divinis. Adeoque Garc. verius existimat, vi dicti decreti posse fieri unionem omnibus praebendis seu distributionibus simul, juxta declarationem S. Congregationis Concilii, quæ dicat, has uniones fieri posse in distributionibus quotidianis, ubi hæc & praebenda tenues sunt &c. Neque adhuc ideo posse dici ait, quòd unio fiat Capitulo seu mensa Capitulari. De ceterò, dum unio fit uni praebenda, aut etiam singulis praebendis, etsi propter commodum singulorum Canonici in hoc dando, prout requiritur, suum consensum, videantur suspecti, adhuc tamen illam suspicionem non facere, quòd dicatur causa propria Capituli, & ideo, licet singulis acquiratur utilitas, verum adhuc esse dicere, Capitulum non praestare Auctoritatem in facto proprio, ait Garc. *n. 174.* ex Imol. & cum illis Corrad. *loc. cit. n. 89.* addit tamen idem Corrad. *n. 90. & 91.* quòd, licet Episcopus cum consensu Capituli suppressere possit dignitatem vel officium, ejus fructus applicando non Capitulo, sed distribuendo inter singulos Canonicos, assignando cuique Canonico vel praebenda certam portionem, prout sentiunt, quos citat Gabr. *conf. 186. l. 2. Gratian. discept. for. c. 819. n. 24.* Admittitque id etiam Garc. *nu. 175.* qui etiam inhaerens suæ doctrinæ, addit, posse in vim dicti decreti Trid. in hoc casu fructus praebendarum suppressarum applicari ab Episcopo reliquarum distributionibus simul, & in communi, & indistinctè. Nihilominus ubi bona Episcopi, & Capituli sint communia, veluti si Episcopus sit etiam suæ Ecclesiae Canonicus, ut contingit quandoque, adeoque sit de Capitulo, & tanquam Canonicus habet fructus praebenda, certum est, non posse Episcopum tunc in hoc facto proprio auctorizare, sed recurrendum ad Papam, vel ad Metropolitanum, prout id ipsum tradit Lott. *l. 1. q. 28. n. 60.* Atque ita in praxi servari, & millies fieri videri in Curia Romana, ait Corrad. *n. 92.* ut cum